

Andrea Řeňčová

Existenciální kvantifikátor *some* v determinační a pronominální funkci a jeho překladové koreláty v češtině

Existential quantifier *some* in determinative and pronominal functions, and its translation equivalents in Czech

Bakalářská práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, květen 2009, 45 s.

Posudek vedoucí práce

Předložená bakalářská práce si klade za cíl popsat překladové protějšky existenciálního kvantifikátoru *some* a jeho pronominálních kompozit, u jeho funkce determinační zvláště s ohledem na absenci kategorie určenosti v češtině.

Autorka v teoretickém přehledu popisuje zájmeno z hlediska syntaktické funkce (determinační a pronominální), začleňuje kvantifikační *some* do systému determinátorů, a všímá si některých specifických syntaktických konstrukcí (*some* + číslovka), či distribuce v ne/asertivních kontextech. Předpokladem zde je, že syntaktická funkce, typ reference či míra kvantifikačního významu se mohou projevit ve volbě ekvivalentu v češtině. Otázka k části 2.7: jakou referenci vyjadřuje *some* v př. (11), str. 8?

Základní materiál pro práci je získán z paralelního korpusu – 105 dokladů *some* a po 30 příkladech *someone* a *something*, (*somebody* nebylo v excerpovaných textech téměř zastoupeno). Výsledky ukazují, že *some* se vyskytuje převážně ve funkci determinační (80%). Ve funkci pronominální je *some* řidší, navíc je v 77% doplněno postmodifikací *s of*. Uvedené příklady bez postmodifikace (1) a (2), na str. 17, naznačují, že v tomto užití se zájmena užívají v jiné než první větě souvětí. Platí to i zbývajících třech příkladech? (cf. také př. (5), str. 19).

V souvislosti s determinační funkcí si autorka všímá distribuce ne/přízvučné formy kvantifikátoru, kdy v relativně malém procentu příkladů není s to rozlišit ne/počitatelné užití substantiva, a tím pádem ani pravděpodobnou výslovnost determinátoru. Otázka k části 4.3: znamená tvrzení na str. 20 „*Some ... is unstressed ...with plural countable nouns*“, že u plurálu se vyskytuje *some* jen v redukované výslovnosti? (cf. also str. 25) Jaká je výslovnost u příkladu (6)?

V rámci determinačního užití si autorka také všímá lexikalizovaných disjunktních spojení (*for some reason*), a přízvučného *some* v adverbiálních určeních. Dalším sledovaným rysem je pak ne/asertivní kontext věty.

Hlavní část (4.5) práce představuje přehled českým překladových protějšků ve vztahu k funkci *some*. Zde je patrná korelace českého „některý“ s partitivní konstrukcí *some of* a „nějaký“ ve funkci determinační. Nicméně i některá determinační užití mají ekvivalent „některý“, cf. str. 29, př. (34) a Tab.VII, str. 35. Jaká je výslovnost *some* v (35), str. 29? Lze předpokládat/vysvětlit vztah mezi výslovností a „některý“? Dalo by se u př. (36) na str. 30 uvažovat o jiné motivaci užití *some* než jen existenciálně-lokativní konstrukci?

V části 4.6 jsou popisována pronominální kompozita, která byla většinou přeložena pomocí „něco“. Analýza českých překladů ilustruje i kvantifikační (degree) význam spojení *something of*, i když u příkladu (44) by bylo možno uvažovat také o kvalitativní modifikaci.

Práce Andrey Řenčové systematicky a přehledně zpracovává inventář výskytů *some* a jeho pronominálních kompozit, i když, jak vyplývá z výše uvedeného, v některých bodech by bylo možno formulace zpřesnit. Také hodnocení českých překladových protějšků mohlo být podrobena důkladnějšímu kvalitativnímu zpracování, na jehož základě by bylo možno provést obecnější úvahy. Tento fakt se projevil také při formulaci závěrů (Kap. 5), které spíše připomínají resumé. Z hlediska odborného vyjadřování v angličtině (*nouns may occur in both countable and uncountable positions*, str. 21) i z hlediska technického zpracování je bakalářská práce na dobré úrovni (?řazení bibliografie za přílohu).

Závěr: Jak vyplývá z výše uvedeného, studie Andrey Řenčové splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *velmi dobře*.

PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

V Praze, 15. června 2009